

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT.

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens, ten overstaan van derzelver **GECOMMITTEERDE**, op Vrijdag, den vijftiengsten Augustus 1837, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis der Stad, aan den minstaannemenden uit te bevestigen:

Het **BOUWEN** van een **NIEUWE OPHAALBRUG** over het Nieuwe Stads Kanaal, tusschen de Gemeente Onstwedde, ten zuiden van de eerste Afslaat van erengende Kanaal, nader aan te wijzen.

Waarvan het Bestek van bedien af ter lezing ligt op de Stads Secretarij alhier, en bij den Kastelen J. H. KOK, op het Stads Kanaal, en waarvan nadere informatie te bekomen is bij den Stads Bouwmeester.

GRONINGEN den 14 Augustus 1837.

Burgemeester en Wethouders: J. P. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris der Stad Groningen: R. LONKAMP.

De **KOMMISSIE** tot het Examineren der Leetlingen voor de Latijnsche Scholen zal des ochtends om 10 uren, op Vrijdag, den 22 Augustus 1837, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis, Zij, de voornoemde Scholen, wenschen toegelaten te worden, moeten vóór of op ZATURDAG, den 23 Augustus, een eigenhandig schriftelijk verzoek doen, houdende tevens opgave van hunne woonplaats, en met bijvoeging van bewijs, dat het school- of onderwijs-geld door hen aan hunnen laatsten onderwijzer betaald is, en dat zij de Koppok-inenting met voldoende gevolg ondergaan hebben, indienen bij den ondergeteekenden Secretaris der Commissie.

J. P. A. WINTGENS.

ITALIË.

ROME den 5 Augustus.

Men is nog in het onzekere, of de *cholera* hier werkelijk uitgebroken is. Den 5den zal er een groote processie plaats hebben, bij welke de Paus zelf medegaan zal, om den Hemel te smeeken, de ziekte af te wenden. Er worden intusschen verscheidene ziekenhuizen ingerigt, en aan alle beambten, geneeskundigen, apothekers en orde-geestelijken is verboden de stad te verlaten.

Hier bevindt zich tegenwoordig een achtjarige knaap uit Amoro in Terra di Lavoro, Koninkrijk Sicilië, *Partenio Fulvio Caciello* genoemd, die tien talen verstaat, hoewel hij zelfs in zijne moedertaal geen onderrigt heeft erlangd. Hij heeft in tegenwoordigheid des Konings bewijzen van zijne verwonderlijke taalkennis gegeven. Men heeft alzoo een wonderkind in de taal, even als de rekenkundige natuurwonderen *Vincenzo Zuccherro* en *Vito Mangiamela*.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 15 Augustus.

In de Hanoversche universiteits-stad Göttingen worden vele voorbereidselen gemaakt voor het eeuwfeest van het bestaan der hogeschool, hetwelk in het midden der maand September gevierd zal worden. Onder de studenten heerscht misnoegen, naar men meldt, omdat zij slechts tot het bijwonen van een paar optogten uitgenoodigd, en voor het overige, naar zij meenen, van alle feesten uitgesloten zijn; de groote meerderheid wil nu ook de uitnoodiging tot de bedoelde optogten niet aanvaarden, en acht zich gerechtigd, om, alleen naar eigen goedvinden, alle academie-feesten bij te wonen.

Als doel der afzending van het Turksch eskader, onder den groot-admiraal, wordt opgegeven, dat men de bewegingen der uitgelopenen flotilles van den Egyptischen Onderkoning in het oog wil houden. Volgens sommigen zoude de vlootvoet ook hebben, gelegenheid tot een persoonlijk onderhoud met *Mehmet*, mede bekend te worden, en het misnoegen van de Porte weg te nemen, dat deze niet de afschikking der vloot van *Sarraf* ontfondt naar *Algerie*, van den 15den.

Te Konstantinopel is te de vorige maand de volgende verordening ten aanzien van het gedrag der Turkische vrouwen uitgevaardigd. Hooger Zijne Hoogheid steeds tracht de rust en tevredenheid zijner onderdanen te bevorderen, en allen, inzonderheid de ingezetenen van de hoofdstad, alle eerbaar onderhoud en verlustiging, die men in het schoone jaargetijde op de wandelingen vindt, te gunnen, is nogtans bij de heere regering bemerkt geworden, dat tegenwoordig de vrouwen op openbare wandelplaatsen te lang vertoeven en eerst ten tijde van het avondgebed en zelfs nog later naar bare huizen wederkeeren; dat zij op de meeste wandelplaatsen verdrongen onder de mannen rondgaan en zich nederzetten; en dat zij eindelijk zoogenoemde *Harem-Arabschi* (harem-kosters) in bare dienst hebben, die zich verstoppen, zich op een voor rijk's onbehoorlijke wijze te kleeden. Daar nu al deze dingen tegen den wil van Z. H. en niet minder tegen de dankwijze der Muselmanen aandruischen, is het noodig, dat de bedoelde afschuwelijke misbruiken afgeschaft worden; dat is, dat voortaan iedereen op een eerbare wijze ga wandelen; dat de vrouwen op de wandelwegen niet onder de mannen vermengd rondloopen; dat zij ten allerlaatste anderhalf uur voor zonnemiddag naar huis wederkeeren; dat zij voortdurend lie-den en geene voodenige *Arabschi's* in bare dienst houden, die zich op een voor rijk's onbehoorlijke wijze kleeden. Voorts worden sedert eenigen tijd de oude voorschriften, betrekkelijk den onvermijdelijken omgang van neringdoenden met vrouwen, verwaarloosd, en men heeft bespeurd, dat inzonderheid de kooplieden in sousterijen, de winkeliers, de lakenkopers en apothekers, *Harem-Arabschi's* of andere jongmans als winkelbedienden betogen, en dat deze met de vrouwen verkeerden; — dat de meesten van hen in het achterste gedeelte der huizen winkels, kleine magazijnen en woonvertrekken hebben, en dat de vrouwen in deze plaatsen met de kooplieden om aankopen te doen; eindelijk, dat de vrouwen van de kofijhuizen van *Pera* en *Galata* te bezoeken en aldaar te blijven, en dat de bedoelde neringdoenden alle gedachte jongelingen, zij heten *Arabschi's*, *Katholiken*, *Joden* of van welk eene natie ook zijn, uit hunne dienst ontsaaken en verwijderen; terwijl zij, winkelbedienden noodig hebbende, alleen gezanten en meer bejaarde lieden, zoo als zij zelve zijn, zullen nemen; de vrouwen zullen niet in de winkeltuinen of in de woonkamers gaan, maar slechts van buiten het gesprek voeren; zij zullen niet het binnenste der apotheken betreden, maar het recept van buiten afgeven, en zoo de verlangde artsenij in ontvangst nemen; eindelijk zal geene vrouw voortaan meer in een kofijhuis moeten gevonden worden. Zijne Hoogheid heeft voorts bevolen, dat ieder, die deze verordening mogt overtreden, op staanden voet en gestrengelijk gestraft zal worden.

En brief uit Palermo van den 28 Juli, behelst het volgende: Ik be-loude u weder te zullen schrijven, als ik in leven zoude blijven. Gede zij dank! ik heb den van de weligen, die, door de vreeselijke ziekte angstigt, haar vermogen te wederstaan. Nooit of nergens heeft deze ziekte zulke verwoestingen aangerigt als hier, en om er u een denkbeeld van te geven, moet gij weten, dat in den tijd van nauwelijks zes weken bijna vijftiengstig duizend menschen, alsoo een zesde der bevolking, uit ons midden verdwenen zijn. Doch van zonda het gelooven, terwijl onze stad zich zoo reeds in de ontzettendste jammer en ellende bevond, werden te gelijken tijd gruweldaden gepleegd, die alle menscheijke voorstelling te boven gaan. Ons gepeupel trachtte de ruwste volken van Afrika te overtreffen, ja het words in de jaarboeken der geschied-nis aangestekend, dat in de 19de eeuw in eenen Europeeschen staat men-schen is verslonden. Kinderen werden levend gespiet en gebraden. Vrouwen en meisjes zag men aan de ijsselijkste mishandelingen ter proef, en de haar uitgesneden borsten werden den honden voorgeworpen, als er liefhebbers toe ontbraken! Daarnaar moogt gij het overige beoordeelen; ik kan bij deze schrik-woorden niet langer vertoeven, en mijne hand heeft nog bij de herinnering daar-toe van. Dank zij der Voorzienigheid, dank zij der spoedige hulp der troepen uit Napels, het onweder is van ons verwijderd. In plaats van de moordblij, is het

zwaard der gerechtigden, waaronder dagelijks een tamelijk getal hoofden buigend moet, en hem verdiend loon. (Blijkens berichten uit Palermo, van den 2 Augustus, was de rust daar geheel hersteld en de ziekte ge-noegzaam verdwenen.)

Van Messina wordt, van den 31 Juli, gemeld, dat de tijdingen uit Syrakuse zeer vertrouwende zijn; ook daar heeft zich het volk van zijne banden ontsla-gen, en na alle overheden uit den weg geruimd en de min-talrijke troepen op de vlucht gedreeven te hebben, bekijkt van de vestingwerken genomen, welke nog in deszelfs magt zijn.

Van den 16den. Te Baireuth is den 13 Augustus het berigt ontvangen, dat het grootste gedeelte der handeldrijvende stad Münchenberg den vorigen dag aan eenen proef der vlammen geworden was. Van des morgens 10 uren tot 3 uren des namiddags waren omstreeks 150 huizen afgebrand, onder welke verscheidene openbare gebouwen, de kerk, het raadhuis, enz. Het nadere tijdingen is gemoot.

GROOT-BRITANNIË.

LONDEN den 16 Augustus.

Sir *Edward Disbrow* heeft zich naar zijnen gezantschapspost te Gravenhage terug begeven.

De heer *H. Lytton Bulwer*, legatie-secretaris te Brussel, is, in plaats van den heer *Urquhart*, als zoodanig te Konstantinopel benoemd.

De markies van *Westminster* alhier heeft, tot een geschenk voor zijne echtgenoot, den diamant de *Nassuk* gekocht, welke zich bij het befaamde geschenk bevond, door den Nabob van Arcot aan wijlen de Koningin *Charlotte* vereerd, zoo mede de prachtige halsketting met edelgesteenten, die laatstelijk openlijk verkocht zijn.

Te Cork heeft het gepeupel de huizen, waar zich de kiezders der behou-dende partij bevonden, deernlijk gehavend, en hebben de militairen tusschenbeiden moeten komen, om verdere onheilen te verhouden.

Te Duleek, niet ver van Dublin, is een Protestantsch edelman, met name *Hatch*, op den weg uit partijwoede vermoord en, zoo men het gerucht gelooven mag, daarna verbrand geworden.

De te Portsmouth zich bevindende manschappen van het gewezen Britsche legioen hebben eindelijk de betaling hunner achterstallige soldij bekomen, maar maken nu nog aanspraak op schadeloosstellingen, die, naar zij beweren, hun toegezegd zijn. Het meerendeel dezer lieden heeft zich naar Londen begeven, ten einde de bedoelde aanspraak te doen gelden, en men ziet nu dagelijks talrijke hoopjes van hen, in den jammerlijksten toestand, hier de straten doorkruisen en zich vereenigen voor de woning van den Spaanschen gezant, welke laatste heeft gantwoord, dat hij over hunne zaak naar Madrid zoude schrijven.

Onlangs is te Pentouville bij Londen een vrouw in den ouderdom van 112 jaren overleden, die in den geheelen omtrek onder den naam van *missess Lewson* bekend stond. Zij was in het jaar 1725 onder de regering van *George II* geboren. Sedert haar 28ste jaar bleef zij, ten spijt van talrijke huwelijks aan-zoeken, weduwe; zij leefde zeer ingetogen, en haar geheel huis-personeel be-stond in eenen grijsaard, die de werkzaamheden van hofmeester vervulde, twee schoothondjes en een kat; in alle logeerkamers van haar groot kasteel waren de bedden opgemaakt, doch geen derzelven was sedert 50 jaren ge-bruikt geworden. De vensters en ruiten waren sedert langen tijd niet schoot gemaakt, en het stof lag daarop zoo dik, dat bezwaarlijk het daglicht er konde doordringen. Deze dame was aan de mode uit den tijd van *George I* getuigt gebleven; zij droeg een hoog gepoederd kapsel, een lang kleed met jak en slaep, schoenen met hooge hakken, en eenen stok met gouden knop; sedert 90 jaren was dit het toilet der dame geweest. Aljd zat zij in denzelfden leuningstoel; en dronk zij hare thee uit hetzelfde kopsche schoteltje. Zij verfoede de genees-ke, hetgene haar *schmerz* (pijn) niet afbragte, en te beviden; zij heeft heerep, hetgene haar *schmerz* (pijn) niet afbragte, en te beviden; zij heeft onder vijf verschillende regeringen geleefd, en haar nimmermeer geborgen zoude naar tot eene voortreffelijke geschiedschrijver hebben kunnen maken. De dood eener vriendin had haar in den laatsten tijd gevoelig getroffen; zij is gestorven zonder reden geneesheer te willen doen roepen.

De redacteur van een Noord-Amerikaansche courant verontschuldigde zich kortstondig, dat zijn blad niet op den bepaalden dag was uitgekomen, met deze woorden: »Ik schamen mij het te bekenen en evenwel moet ik het zeggen. De eenige oorzaak van latere uitgaaf was, dat mijne lieve vrouw mij beval te huis te blijven en op de kinderen te passen, omdat zij een predikatie in het open veld moest gaan bijwonen, en aangezien ik een man ben, die van vrede houd, zoo deed ik haren zin.»

FRANKRIJKE.

PARIJS den 15 Augustus.

De kapitein-generaal van Nieuw-Kastilië heeft aan de bewoners der hoofdstad, aan het leger en aan de nationale gardes een, uit Madrid, dd. 6 Augustus ge-datteekende, proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij hun verklaart, dat het door de Carlisten bemagtigen van Segovia in geen deele de hoofdstad des Rijks kan in gevaar brengen; en voorts hen tot moed en trouw vermaant, om de con-stitutie en de Koningin *Isabella II* te blijven verdedigen.

Het *Journal du Nord* behelst het volgende verslag van eenen, in den nacht van den 31 Juli jl. in de stad Lude (departement der Sarthe) gepleegden dub-belen Ouderenmoord.

Karel Refray, woonachtig te la Flèche, en aldaar gevestigd en gehuwd, was te Lude zijne ouders komen bezoeken, die in laatstgemelde stad als welgestelde lie-den leefden. Des maandags nam hij openlijk een plaats op de diligencie van Flèche, en na afscheid van zijn gezin te hebben genomen, vertrok hij naar de woonplaats zijner ouders.

In den laten avond van den 31 Juli werd er bij de echte lieden *Refray* een de deur geklopt. *Mevrouw Refray*, die op dat oogenblik met haren man zich op de eerste verdieping van het huis bevond, vroeg, wie er klopte? Een haar wel bekende stem antwoordde: »Ik ben het, *moeder*, den oom *Monsieur Refray* opende, zonder eerst licht te ontsaaken, de deur, en nog nauwelijks was in het duist haar persoon te onderscheiden, of een van buiten afgevuurd pistoolschot verkijdelede haar den arm, en deed haar luide gillen. Op haar pijnlijk geschrei en op den knal der losbranding van een vuurwapen, liep de heer *Refray*, half ontkled, er op toe, en een tweede pistoolschot, hetwelk hem midden in de borst trof, wierp hem ontkled op den vloer neder.

Na deze dubbele gruweldad, trad de moordenaar het huis binnen; hij liep naar eene kamer, alwaar een som gelds was geborgen, welke zijne ouders van een erfenis hadden ontvangen; reeds maakte hij zich gereed het kabinet open te maken, maar het geschrei zijner ongelukkige moeder hield steeds aan, en drong tot de burendoor. De tegengever woude vrede regter, die van uit zijn venster iemand bij *Refray* had zien ingaan, en verzekerd was, dat de moordenaar nog niet konde ontvlugt zijn, begaf zich naar het huis, en deed middelerwijl de ge-wapende magt onthieden.

De te Lude gestationeerde gendarme-brigade onder het geleide van den wach-meester aangekomen zijnde, moest deze, om zoo te spreken, het huis met storm innemen, en de deur openloopen met behulp van een ladder, die tegen eenen zijner staande gevonden werd, en vermoedelijk den moordenaar gedend had, om in den hof over te klimmen. De gendarmen, in een kamer der eerste ver-dieping gekomen zijnde, vonden *mevr. Refray* gekwetst luid gillende, en den heer *Refray* in zijn bloed badende dood op den vloer uitgestrekt.

De moordenaar, in een meubankamerje verborgen, trad uit eigene beweging te voorschijn. Herhaaldelijk dreigde hij de gendarmen met een dubbelloop-pistool, onder welke het hun gelukte tot hem op te loopen, en eindelijk, na een langdurige worsteling van vier man tegen één, werd het mogelijk hem meester

te worden en hem in de stadsgevangenis over te brengen, van waar hij j. l. den 12den van den Maand is vervoerd.

In den geweldigen vorstelstrijd, dien de gendarmen tegen den dubbelen ondermoorder te bestaan hadden gehad, vroegde hem de onderofficier hoe hij zich kon waken eene afgruiselijke misdaad had kunnen schuldig maken. Hij antwoordde: „Ik heb nog niet geleerd bedraken! alle ouders, die er daartoe in de mogelijkheid zijn hunne kinderen geen middelen van bestaan verschaffen, verdienen den dood.”

Van den 16den. Het Gouvernement heeft nog heden de volgende telegrafische depêche bekend gemaakt:

BAYONNE, 14 Augustus, 8 uren des avonds.

De Fransche gesant aan den minister van buitens zaken.

MADRID, 15 Augustus, 4 uren 's avonds.

De staat van beleg duurt voort; de voorposten der troepen, die Segovia bezetten, hebben de in den veldtocht op zeshalve mijl afstand van Madrid verhoord. De nationale garde heeft de wapenen opgevat en de vijand is dezen ochtend verdwenen. Espartero zal morgen met 10 of 12,000 man in de nabijheid der hoofdstad zijn aangekomen, alwaar alles in rust is.

— Het Mémorial Bordelais, van den 13den, geeft onderscheidene berichten uit Madrid, waarvan wij het volgende mededeelen:

Te Madrid zullen zich denklijk 3500 man der koninklijke garde en omtrent 3000 nationale gardes bevinden; want de bezetting van Madrid is sterk vermindert door het aanhoudend zenden van krijgsvolk naar het leger. De gesteldheid der hoofdstad is uiterst haagchelijk en de geheime genootschappen zullen waarschijnlijk werkzaam zijn, om van de gelegenheid gebruik te maken.

Men is begonnen maatregelen te treffen, om Madrid te versterken; al de ambtenaren zijn uitgenoodigd geworden, om zich tot bataljons te vormen ter handhaving van de orde in de hoofdstad, terwijl het garnizoen tegen de Carlisten optrekt.

Over Sevilla had men te Madrid de tijding ontvangen, dat de Keizer van Marokko zich aan den kant van Costa met Spanje in vijandschap wil stellen; aanzienlijke Marokkaansche strijdkrachten waren in het gezigt; de gouverneur dezer plaats verlangde dijn ten gevolge voorschriften van het ministerie Rampzalig Spanje!

Het Mémorial behelst nog het volgende Postscriptum:

Zoo even vernemen wij door eenen brief uit Oleron, dat, zoodra de bemagtiging van Segovia in het kamp van den Pretendent op den 5den bekend was, besloten werd, om zich onverwilt met eene aanzienlijke magt derwaarts te begeven, die stad te versterken en daar het provisionele hof van Don Carlos te vestigen. Tot dit einde zal Quilès terstond met 6000 man daarheen trekken; want, zoo verzekerd wordt, wenschte men Segovia tot elken prijs te behouden.

— De organisatie van het nieuwe vreemdenlegioen, ter sterkte van 5000 man, gaat den slakkengang. Men vindt mogelijk rekruten voor dat korps, en degenen, die daartoe behoord hebben, willen niet weder naar Spanje terug keeren. Intusschen zegt men, dat de heer Campuzano, namens zijne Regering, met de officiers, die met het kommando van het legioen zullen belast zijn, eene speciale overeenkomst heeft ondertekend, om te zorgen voor het onderhoud der troepen, zoodra zij den Spaanschen grond betreden.

Van den 18den. Het Gouvernement heeft, onder meer andere, de volgende telegrafische depêches bekend gemaakt:

BAYONNE, 15 Augustus, half zeven des avonds.

De Carlisten stonden den 11den op drie mijlen afstands van Madrid; de defensie der stad was georganiseerd, en Espartero, in allerijl ontboden, was den 12den met 10,000 man te Guadalupe aangekomen.

BAYONNE, 16 Augustus (MADRID 12), 10 uren 's avonds.

Gisteren avond heeft eene nieuwe uitrusting plaats gegrepen, ten gevolge van een zonder nadelige gevolgen gebleven gevecht tusschen de voorposten der Carlisten en de troepen van den generaal Fige, te Torreladones (5 mijlen van Madrid). De vijand schijnt zijne stellingen van gisteren te hebben verlaten. Espartero is heden morgen in persoon aangekomen. Het gros zijner troepen zal heden avond te Alcalá de Henares zijn. Madrid is rustig, en de nationale garde betooft grooten ijver.

BORDAUX, 16 Augustus, half zeven des avonds.

De Carlistische expeditie, die tot op 3 mijlen voor Madrid genaderd was, is naar Fonda de la Trinidad terug getrokken, alwaar zij den 12 dezer zich bevond. Fige, door eene brigade versterkt, bezette dien zelfden dag Las Norras, den weg van Guadarrama en het Ecuatorial dekkende. Den 12den des avonds was Espartero's voorgehoede binnen Madrid aangekomen, alwaar onder de milicie de grootste gemiddeld heerschte, en die bereid was, om in massa tegen den vijand op te trekken, maar Espartero's aankomst had die nationale beweging nutteloos gemaakt. De vijand zoude tot op het uiterste vervolgd worden.

De Pretendent bevond zich te Chiva, en Oras, door de divisie van Burrens versterkt, trekt tegen hem op.

BELGIË.

ANTWERPEN den 17 Augustus.

In den dijk van Burght is eene nieuwe doorbraak. De dijkwerken hebben de bracht van eenen zeer gewonen vloed niet kunnen wederstaan. Een fortigtal met de werken gebezigt wordende schuiten is door den stroom medegevoerd geworden. Zes van de kleinste derzelven zijn verzwolgen. De manschap heeft zich nog gelukkiglijk gered, deels door zich aan de grootere schuiten te klampen, deels door men wal te zwemmen. Men weet nog niet, tot hoe verre de beëindiging van den Burghtschen polder hierbij zal komen te lijden.

GENT den 17 Augustus.

Gisteren avond is de bliksem op twee plaatsen hier ingeslagen; behalve in eene woning, viel dezelfde daarna op eenigen afstand van eene kompagie tamboers, die met de taptoe rond ging. Men zegt, dat de tamboer-majoor door het electrische vuur getroffen en aan de rechterzijde lam geworden is.

De bliksem is daarbij in een huis, in het kwartier van St. Peter, in een schoorsteen geslagen; heeft een metalen kruisje vernield, als ook de leuning van een stoel, waarop een kind was gezeten, en is daarop verdwenen zonder iemand te schaden.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 17 Augustus.

Z. M. wordt tegen het einde der maand in deze residentie terug verwacht.

— Er worden in het bosch vele toebereidselen tot vrolijke viering van de Koningsgeboortedag, op den 24 dezer, gemaakt. Naar men verzekert, zal dit jaar, te dien gelegenheid, een waar volksfeest worden gehouden. Er zullen mastbeklimmingen plaats hebben, vuurwerken afgestoken, luchtballons opgelaten worden, enz.

— Voor zoo veel noodig, bevelen wij aan de aandacht van het publiek de waarschuwing; door de directie van politie alhier gedaan, tegen het afsteken van swermen of voetzoekers, met berisping, dat het alleen aan dergelijk vuurwerk is te wijten geweest, dat verleden jaar in de gemeente Asperen, op 's Konings verjaardag, brand is ontstaan en tien huizen zijn in de asch gelegd.

— Bij Koninklijk besluit, van den 13 Augustus 1837, no. 40, is bepaald, dat aan de veelhouders, welke, ten gevolge der sedert eenigen tijd heerschede longziekte onder het rundvee, dusdanig vee hebben verloren, of, tot den laatsten December dierzes jaars ingesloten, zullen verliezen, te dien zake, uit het fonds van den landbouw eene tegemoetkoming zal worden verleend, tot een derde der waarde, waarop dat rundvee (kalveren van meer dan zes weken oud daar onder begrepen) volgens eene billijke schatting zal zijn of worden berekend; met dien verstande, dat deze tegemoetkoming in geen geval meer dan f 30 per beoode zal mogen bedragen; en onder bepaling, dat, voor zoo ver, wegens het beoode vee of dierzelfs uiterlijke bekleedselen, uit gemeld fonds, aan de eigenaars bereikte eenige vergoeding moogt zijn geschied, het beloop daarvan in mindering der nu te verleenen tegemoetkoming zal strekken.

Van den 16den. Sedert de laatste gedane bekendmaking, zijn door de belanghebbenden gelijkt de navolgende door Z. M. verleende octrooien:

Een octrooi in dato 16 April 1837, voor den tijd van tien jaren verleend aan J. Chanté, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij A. Ferris, te Rotterdam, op de invoering van eene verbetering van vooruut, geschikt voor brandstoffen en stoomketels voor fabrieken, alsook ter voortbeweging van schepen en andere vaartuigen.

Een octrooi in dato 1 Mei 1837, voor den tijd van vijf jaren verleend aan A. van der Ploeg, te Leeuwarden, op de uitvinding van een werktuig tot het breken van beenderen, ten einde die geschikt te maken, om als meststof te kunnen worden gebezigd.

Een octrooi in dato 5 Mei 1837, voor den tijd van tien jaren verleend aan H. Thonnes, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij den advocaat G. Delprat, te 's Gravenhage, op de invoering van de zogenoemde collatie-stoomketels.

Een octrooi in dato 5 Mei 1837, voor den tijd van vijf jaren verleend aan

S. E. Cohen West, te Amsterdam, op de uitvinding van een werktuig tot het tegengaan van het stamelen, en tot het verbeteren van de uitspraak der tong- en verhemelte-letters.

Een octrooi in dato 29 Mei 1837, voor den tijd van vijf jaren verleend aan J. P. Mondyk, te Schoonhoven, op de uitvinding van eene verbeterde wijze van verandering van het zogenoemde zegen- of samengaren.

Een octrooi in dato 5 Juli 1837, voor den tijd van vijftien jaren, van den 10 September 1836 af, verleend aan L. A. Castillon du Portail, te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij den advocaat H. G. J. Grégoire, te 's Gravenhage, op de invoering van een verbeterd samenstel van werktuigen tot verandering van houten vaatwerk.

ASSEN, den 17 Augustus. Te Koekange is, ter vervulling der vacature, ontstaan door de onverschuldigdheid van Ds. C. Buning, op vertoende akte van collatie van de Heer Vrijhe. Vrouwe A. G. Douairière van Helthe tot Echten; tot predikant benoemd de heer H. Huijers, s. s. theol. cand. en proponent bij het provinciaal kerkbestuur van Winth.

Mengelwerk.

DE GELOFTE.

EENE INDIAANSCH E LEGENDE.

Naar het Engelsch door TH. GOTTFRIED.

(Vervolg en slot van ons voorgaande Nummer.)

Wanneer iemand der zich bij dit gebergt opofferende personen (hoe onmogelijk zulks ook schijnen moge, en hoe zeldzaam zulks ook moge geschieden) onbeschadigd hiervan afkomt, dan moeten de Brahminen, de Regering en het Volk hem tot den rang van Raja of Koning verheffen. De rijkdom vleest zelfs eenen Raja in onuitputtelijke menigte toe, en hij wordt gedurende de dagen zijns levens voor heilig gehouden, en door alle tijden heen voor een bovenmenschelek en de goden gelijkend wezen aangezien. Het op de toppen der bergen versamelde volk was derhalve ten uiterste nieuwsgierig, om zich van den toestand des zich geofferd hebbenden UMMOONS te overtuigen, en te vernemen, of ook mogelijk een wonder hem bewaard mocht hebben; doch de afgrond was zoo vreesselijk diep, en er moest zulk eenen verren weg afgelegd worden, alvorens men van zijnen hoogen rand tot aan deszelfs diepte kwam, dat de nieuwsgierigheid niet zoo spoedig bevredigd konde worden. Ook ANGOOM, de trouwe dienaar van zijnen heer, had UMMOON den vreesselijken sprong zien doen, die zich terstond hierop verwijderde en, in eenen aanval van ontzettende razernij, honderd mijlen op eenen dag terug reisde; en zoo spoedde hij zich onophoudelijk voort, tot hij in den kortst mogelijken tijd bij KUMMA aankwam, die hij van het verschrikkelijke noodlot en het afsgrijpselijk uiteinde van haren gemaal onderrigtte.

Wie schildert den angst harer ziel? Haar lang, koolzwart haar vliegt in onbondene lokken om hare schouders; hare schoone oogen staren stijf en strak voor zich uit, zonder dat zij slechts het geringste van datgene, hetwelk haar omringt, verneemt; hare tong is onbewegelijk, hare lippen zijn in eene stuip-trekkende beweging, om haar gevoel te kennen te geven. Gelijkt de door storm geteisterde Oceaan, zoo hujde en golde haar boezem, door wanhoop verscheurd, op en neder. Haar gelaat had geheel het voorkomen van een marmeren standbeeld, en hare betooyerende, onvergelykelijk schoone gelaatstreken hadden de kleur, het aanzien en de onbewegelijkheid der dooden verkregen. Hare kinderen en hare vrienden staan met onbeschrijflijke smart om haar benen. — Doch ik gevoel, dat het penseel van eenen bekwaamen zielschilder vereischt wordt, om dit tafereel slechts eenigermate naar waarde te schetsen; ik ga het derhalve met stilzwijgen voorbij. Het volgende tafereel nadert zich in zooverre aan de denkbeelden van mijnen Zanger, als mij mogelijk was hetzelfde mede te deelen en terug te geven, ofschoon ik het niet waag, het met die Oostersche uitdrukkingen in kleuren op te smukken, waarvan hij zich bediende.

Wie zit daar in gindschen triumfwagen, getrokken door tienduizend heeren der schepping? Ziet de lange touwen, waarmede zij het wandrogelijk hooge stel der zegekoets trekken en schat het u tot eene eer, die touwen aan te raken. Ziet de Brahminen, hoe zij, op als 'tware trapswijze boven elkander voor de koets zich verheffende stellaadjen staande, onophoudelijk met vlaggen zwaaijen; hoort, hoe zij daar Hymnen aanstemmen, en het volk aanspreken, hetwelk, zoo ver het oog reiken kan, op eene golvende zee van tulbanden gelijkt. — Wie is het, die ver achter en ver boven de eerste en hoogste stellaadje, met een stralenden glans van hemelsche gelukzaligheid op het gelaat, met een gewaad van onbeschrijflijke pracht, en een kroon van onbeschrijflijke pracht, onder eenen troonhemel op een' zeld, waarvan de schitterende spijlen en de verkwistende weelde voor geen beschrijving hoegenaamd vatbaar zijn, is gezeten? Het is de jonge UMMOON! Hij is thans een Heilige en een Koning. Zijne gevelgde moeder werd door het volk aan den voet des bergs waargenomen, en verder ontwaarden de toeschouwers, dat zij hem in zijnen val opving; terwijl zij de stemmen van Engelen vernamen, die hem op een zacht tapijt verwelkomden, en zich met hunne zijden gewaden over hem henenstrekten. Thans zit hij op een' troon, door zijne Thakurs of edellieden omringd. Hij weet alles, wat is, wat was en wat zijn zal, en deelt gerechtigheid uit gelijk Brahma.

Twee engelenvippen, rooskleurig en teeder als die der liefde, openen zich bereidwillig gelijk hemelsche portalen, om hem te verwelkomen, wanneer hij zich in de lustprieelen des huiselijken levens afzonderd. Het is zijne enige jonge, altijd blijvende en altijd vrolijke KUMMA. Thans is deze vrouw geen marmeren beeld gelijk; want haar spreidt zij bare eigenheerlijke armen en fraai gevormde vingers uit, om eenen echtgenoot te ontvangen, en eenen beminden heer aan haar van liefde kloppend hart te drukken.

O, gij kinderen! eert uwe ouders! hoort naar hunne waarschuwingen en luistert naar hunnen raad! Alden zullen engelen u gelijk den jongen UMMOON in uwen val ophouden, en de gelukzaligheid zal u in haar gewaad hullen. Liefde en eer zullen uwe belooning zijn.

Jongelingen en meisjes! die u nog in het bezit van den onwaardeerbaarsten schat moogt verheugen, het bezit namelijk uwer heide of een uwer ouders, hoedt u voor niets zoo zeer, dan met hunnen regmatigen vloek beladen deze wereld te verlaten, en streeft naar niets zoo zeer, dan inspanning aller krachten, dan bij hun verscheiden hunnen zegen deuchtig te worden en waardig te zijn; want een vader- en een moederloos wezen is verschrikkelijk, waar, want telen eenen verbrjzelen den last, zwaarder dan de gehele wereld, op het hart; daarentegen is de zegen van brave godsdienstige ouders een aanbevelingsbrief bij God, wanneer gij eens voor zijnen geduchten rechterstoel zult verschijnen.

Dezen onschatbaren zegen kunt gij erlangen door gestadig indachtig te zijn aan en steeds te handelen naar de weinige, maar veelbeteekenende woorden van den heiligen man Gods, de woorden, die u reeds in uwe vroegste jeugd bij uwe eerste schoollessen geleerd, en in het geheugen geprent zijn: „Eert uwen vader en uwe moeder, opdat het u welga, en gij lang leeft op de aarde.”

In eene bijeenkomst, welke voor eenige jaren te Londen gehouden is, ten einde middelen te beramen, om den Zondag beter, en meer overeenkomstig het eigenlijke doel van den dag des Heeren, te vieran, verklaarde een der aanwezigen, in zijnen kring veel nut in dit opzigt gesticht te hebben, door het eenyoudige middel, om zijne arbeidslieden hun wekelijksch loon des Frydags, in plaats van des Zaturdags, uit te betalen. Hij prees dit algemeen ter navolging aan en laakte vooral het op vele plaatsen heerschend gebruik, dat vele arbeidslieden des Zaturdags, wanneer zij veel langer dan op andere dagen aan hun werk moesten blijven, dikwils eerst laat in den avond hunne betaling kregen, waaraan dan wel eenigzins de noodzakelijkheid moest ontstaan, dat ook bakkers, slagters en dergelijken hen nog des Zondags van het benodigde moesten voorzien.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHOEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 15 Aug., W. A. de Jonge, Alida Ibing, van Londen. — J. J. Legger, Geertuida, van Dantsig. — J. H. Hut, de Kendorf, van Drammern. — den 16den, G. S. Hoveling, het Arontsur, van Riga. — K. F. Thy, de G. van Drammern. — den 17den, H. A. Doewen, Roelina, van Petersburg. — J. F. Kuipers, de Fr. Noelke, van Hamburg. — den 18den, R. A. de Jonge, Franka Kelsins, van Hamburg. — J. G. Hem, Ellida, van Krageroe. — Te Helvoert, den 18 Aug., L. K. Domene, de Nieuwe Onderneming, van Nerva. — K. K. Wijkmeijer, Ge. zina, van Liban. — H. Jongbloed, Unternehmung, van Riga. — In het Vliet, den 18 Aug., C. A. Hazewinkel, Aurora, van Riga. — Te Texel, den 19 Aug., H. B. Engelsma, Christina, van Reelst. — Te Nantes, den 12 Aug., kapit. Zelling, Habsa Jacobs, en J. Beckman, de Hervestling, beide van Hamburg. — Te Harlingen, den 18 Aug., H. A. Brouter, Egbertus, van Drammern. — J. F. de Boer, Gesina, en J. H. Bondt, Alida, beide van Mandahl. — R. K. Visser, Wilhelmina, J. H. Cappen, de Fr. Elisabeth, den 18den, K. D. de Groot, de Fr. Anje, J. Eilers, de goede Verwachting, B. K. de Groot, de Houthandel, en J. G. Vos, de goede Welvaart, alle van Noordwegen. — den 18den, G. H. Smit, Jan Foorst, van Riga. — J. M. de Weert, Peter, van Noordwegen. — den 17den, H. J. Veen, Margaretha, H. B. Veen, de goede

Zeeklaar te Algiers, den 6 Aug., T. D. Leeuw, *Stad en Lande*, naar Oostende.
 Vertrokken van Hartlagen, den 14 Aug., W. H. Mulder, *de jonge Dirk*, naar Drammén.
 Leken, *Hargansa*, H. J. Hubert, *Margaretha*, en K. E. Bart, *de jonge Jan*, alle vier naar Noorwegen, - den 16den, P. P. Dijkstra, *de 3 Gezusters*, naar Drammén. —
 Uit het Vle, den 13 Aug., K. A. Spökman, *Aranta*, naar Petersburg, - den 14den,
 H. J. Hubert, *de jonge Anna*, naar Laurvig, - den 15den, J. G. Visser, *de 2 Gebro-*
eders, en J. H. Munge, *de Hoop*, beide naar Riga, - A. H. Dijkhuis, *Christine*, en
 J. H. Joubert, *Alida*, beide naar Drammén, - A. A. Hassen, *Gesina*, op avoentuur, —
 den 15den, R. L. Nieveen, *Alida*, en B. A. Visser, *Gazina*, beide naar Drammén,
 - K. E. Vos, *Jefke Cornelia*, naar Oostergroder, - Van Texel, den 18 Aug., R. F. Mel-
 lema, *Cornells*, naar Marseille, - D. D. de Jong, *Wilhelmina Hendrika*, naar Hull, —
 Van Helvoet, den 18 Aug., D. H. Hazewinkel, *de Merwestroom*, naar Bergen, — Van
 Belle, den 17 Aug., H. A. Schuring, *Catharina Elvina*, naar Drammén, — Van St.
 Pierre, den 2 Aug., H. J. Mulder, *Wendalina*, naar Dordrecht, — Van Chateau, den
 7 Aug., G. Willeboer, *Maria*, naar Amsterdam, — Van St. Nazaire, den 10 Aug.,
 J. J. de Jong, *Hillegas Wilkes*, naar Glesken, — Van Warneimunde, den 12 Aug.,
 G. E. de Groot, *Margaretha Elisabeth*, naar Stettin, — Van Dantzig, den 4 Aug., G.
 Roekamp, *Antonie*, naar Amsterdam, - O. G. Rijk, *de Eendragt*, naar . . . den
 15den, G. H. Haverball, *de Eendragt*, naar Oostende, - H. B. Schuur, *de Horst-*
ing, K. D. Kump, *de 3e Maai*, naar Oostend, - J. J. Winkler, *de goede Verwachting*,
 en A. J. Joorens, *Amsterdam*, beide naar Amsterdam, — Van Pillau, den 10 Aug.,
 E. J. Klevik, *de vro. Ragnarsdotter*, W. B. Kuper, *Martha*, beide naar Amsterdam.
 Op 11 J. J. Swan, voernde het schip de Willemine Laurencia, is den 11 Aug. met
 200000 koren van Liban te Flasseur gelaaerd, om naar Schiedam de reis te ver-
 volgen.

Den 9 August. A. J. Postema, de Vrouw Ikena (Sappeteer), van Lieban naar Schiedam.
W. R. de Wijk, Hillechiena (Pekel-a), van Riga naar de Maas.
R. R. Wijkmeijer, Gesina (Pekel-a), van Lieban naar Schiedam.
Den 10 August. R. R. de Jonge, Frauke Khelsina (Veendam), van Petersb. n. Amsterdam.
H. R. Doemenie, Nieuwe Onderneming (Harlingen), v. Nerva naar Rotterdam.
H. A. Doeves, Roelina (Veendam), van Petersburg naar Amsterdam.
L. Overgaauw, 't Vertrouwen (Rotterdam), van Riga naar Rotterdam.
G. H. Smit, Jan Freerk (Harlingen), van Riga naar Harlingen.
J. J. de Jonge, Lucas Wicher (Wildervank), van Amsterdam naar Riga.
O. G. Stuit, Bendoragt (Wildervank), van Dantzig naar Amsterdam.
E. G. Pekelder, Maria (Schiedam), van Arensburg naar Schiedam.
Den 11 August. H. L. Heres, jonkvrouw Elisabeth (Pekel-a), van Riga naar Rotterdam.
J. O. Boon, Jacoba Hazewinkel (Veendam), van Memel naar Harlingen.
I. J. Swart, Willemmina Laurentia (Groningen), v. Lieban naar Schiedam.
R. C. Hazewinkel, Margaretha Cornelia (Veendam), van Petersb. n. Rotterdam.
P. J. Bakema, de Maas (Dordrecht), van Petersburg naar Rotterdam.
J. H. Deddes, Harmonie (Veendam), van Petersburg naar Zaandam.
R. H. Duit, Diana (Veendam), van Petersburg naar Rotterdam.
J. D. Mellema, Gertruida (Stiermonikboog), van Konigsb. naar Amsterdam.
Den 12 August. G. v. d. Velden, de Vos (Dordrecht), van Waburg naar Rotterdam.
H. H. de Waard, de Vrouw Iantina (Harlingen), v. Petersburg n. Harlingen.
G. H. Haverbult, Bendoragt (Groningen), van Dantzig naar Groningen.
W. T. Penling, Clara Dorothea (Muiden), van Petersburg n. Amsterdam.
A. H. van Wijk, Johanna Ottilie (Amsterdam), v. Petersb. naar Amsterdam.
Den 13 August. H. H. Jonkes, Gesina Harmia (Veendam), van Amsterdam naar Nerva.
Den 14 August. J. H. Henning, Harmonie (Amsterdam), van Amsterdam naar Riga.
J. H. Haverbult, Petrus en Heilina (Groningen), van Groningen naar Riga.
Den 15 August. K. Parrel, Vrouw Neltje (Dordrecht), van Dordrecht naar Riga.
E. M. Swart, Petronella (Amsterdam), van Amsterdam naar Nerva.
W. A. Wijkman, Petronella Elisabeth (Pekel-a), v. Muiden n. d. Oost.
H. J. de Vries, de Vrouw (Sappeteer), van Zwolle naar Riga.
J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 16 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 17 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 18 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 19 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 20 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 21 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 22 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 23 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 24 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 25 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 26 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 27 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 28 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 29 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.
Den 30 August. J. J. de Vries, de Vrouw (Groningen), van Alkmaar naar Riga.

GEWOOTSCHAP ter beoefening der Natuurkundige Wetenschappen.
WOENSDAG, den 23 Augustus, des avonds te zes ure.
PLANTKUNDIGE LES in den HORTUS. De leetste te zes ure.

De Aankomst en Keuring der Eerden zal precies te 10 en 11 uren aan het Lokaal van opgemelde Sociëteit, plaats hebben; terwijl de Bidding te 2 uur na den aanvang zal komen, zullende deze Harddraverij in allen gevallen voortdurend zijn.

Grooten den 21 Augustus 1837.
 E. I. TIDDER.

RECEIVED

Te Groningen, ter Boekdrukkerij van C. H. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met autorisatie.)